

Dört karışimli ithal çim tohumu alımı” işinde, satın alınan malların sözleşmesinde belirlenen sürede teslim edilmemesine rağmen gecikme cezası kesilmemesi

Temyiz Kurulu, 41259/44181, T. 7.3.2018

KONU: Gecikme cezası.

148 sayılı İlamın 4. maddesiyle; ... ve Tic A.Ş. yükleniminde gerçekleştirilen “Dört karışimli ithal çim tohumu alımı” işinde, satın alınan malların sözleşmesinde belirlenen sürede teslim edilmemesine rağmen gecikme cezası kesilmemesi nedeniyle ... TL’ye tazmin hükmü verilmiştir.

İlamda Harcama Yetkilisi sıfatıyla sorumlu tutulan ... ve Gerçekleştirme Görevlisi sıfatıyla sorumlu tutulan ...’ın birinci ortak temyiz dilekçesinde özetle;

İlam konusu mal alım işinde yüklenici firmanın belediyeye arasında yapılan ihale sözleşmesi hükümlerine göre ekli irsaliye suretinden de anlaşılacağı üzere 15 gün olan teslim süresi içerisinde tam ve eksiksiz olarak teslim ettiğini, ancak muayene ve kabul işlemleri için fatura beklendiğini,

firmanın faturayı geç göndermesi ve fatura olmadan kabul işlemlerinin yapılamayacağı yolundaki yanlış bilgiden kaynaklanan nedenlerle en geç 15.10.2014 tarihinde yapılması gerekirken geciktirildiğini ve 19.11.2014 tarihinde yapıldığını, Dairece yapılan yargılamada sorguda belirtilen gecikme gün miktarının fatura giriş tarihine göre düzeltildiğini ve gecikme miktarının yeniden belirlendiğini, ancak irsaliyesi düzenlenmiş ve yola çıkarılmış bir malın irsaliye tarihinden 13 gün sonra kabul edildiğini varsaymanın hayatın normal akışına ve ekonomik kurallara ters olduğu göz önünde bulundurulduğunda bir günlük sevkiyat bedeli ödeyecek esnafın bu yükü 13 gün araç üzerinde bekletmesinin normal şartlarda düşünölemeyeceğini,

Dolayısıyla gecikmenin mal tesliminin geç yapılmasından kaynaklanmadığını ve muayene kabul işlemlerine ait belgelerin geç tanziminden kaynaklandığını, ekli belge sureti incelendiğinde cezayı gerektiren herhangi bir gecikme ve buna bağılı olarak kamu zararının olmadığını göröleceğini (EK-Yüklenici firmaya ait sevk irsaliye sureti) belirterek yukarıda yapılan savunmalar ve ekli belgeler ışığında Dairece verilen tazmin hükmünün kaldırılması hususunu arz ve talep etmişlerdir.

Başsavcılığın birinci mütalaasında;

“Dilekçede, “Dört karışımlı ithal çim tohumu alımı” işinde, satın alman malların sözleşmesinde belirtilen sürede teslim edilmemesine rağmen gecikme cezası kesilmemesi nedeniyle İlamın 4. maddesiyle verilen tazmin hükmüne itiraz edilmektedir.

Sorumlular tarafından, sorgu aşamasında ileri sürülen gerekçeler tekrar edilerek, söz konusu malın tesliminde bir gecikme olmadığı ileri sürülerek, dilekçe ekinde itiraz gerekçelerine ilişkin, yine sorgu aşamasında ibraz edildiği anlaşılan sevk irsaliyesi gönderilerek, haklarında verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını talep edilmektedir.

Sorumluların ileri sürdüğü itiraz gerekçelerinin, ilamda değerlendirilerek karşılandığı anlaşıldığından, temyiz talebinin reddedilerek, yasa ve yönetime uygun düzenlenen ilam hükmünün tasdikine karar verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.”

denilmiştir.

İlamda Harcama Yetkilisi sıfatıyla sorumlu tutulan ... ve Gerçekleştirme Görevlisi sıfatıyla sorumlu tutulan ...'ın ikinci ortak temyiz dilekçesinde özetle;

Savcılık görüşüne katılmadıklarını, daha önce göndermiş oldukları savunmayı tekrar ettiklerini belirtmiş ve savunma ekinde sunulan bilgi ve belgeler ışığında beraatlerini arz ve talep etmişlerdir.

Başsavcılığın ikinci mütalaasında;

“İlgi yazınız ekinde gönderilen ikinci temyiz dilekçesi incelenmiş olup; adı geçen tarafından ileri sürülen gerekçeler, 17.08.2016 tarih ve 17638-30244 sayılı yazımızda

belirttiğimiz görüşlerimizin değiştirilmesini sağlayacak bir mahiyet taşımadığı anlaşıldığından, yargılamanın söz konusu mütalaamıza göre karara bağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.”

denilmiştir.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

... Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile ... ve Tic A.Ş. arasında “Dört karışımlı ithal çim tohumu alımı” işi için 30.09.2014 tarihinde sözleşme imzalandığı,

Söz konusu işe ilişkin olarak düzenlenen sözleşmenin 10. maddesinde,

“10.2. İşe başlama tarihi

10.2.1. Sözleşme imzalanmasıyla işe başlanır.

10.3. Teslimat Programı ve teslim tarihi

10.3.1. Sözleşmeden sonra 15 gün içinde malın tamamı teslim edilir.” denildiği,

Yine sözleşmenin “Gecikme halinde uygulanacak cezalar ve kesintiler ile sözleşmenin feshi” başlıklı 34. maddesinde;

“34.2. Yüklenicinin, sözleşmeye uygun olarak malı süresinde teslim etmemesi halinde, gecikilen her takvim günü için sözleşme bedelinin %2 (iki) oranında gecikme cezası uygulanır.

34.3. Gecikme cezası, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın yükleniciye yapılacak ödemelerden kesilir. Bu ceza tutarı; ödemelerden ve kesin teminat ile varsa ek kesin teminatlardan karşılanamaması halinde yükleniciden ayrıca tahsil edilir.” denildiği,

Fatura tarihinin 24.10.2014 olduğu, faturanın genel evraka kayıt tarihinin ise 28.10.2014 olduğu,

Muayene Kabul Komisyonu Raporuna göre malın teslim tarihinin 19.11.2014 olduğu,

Görölmüştür.

Buna göre, işin sözleşmesi 30.09.2014 tarihinde imzalanmış, son teslim tarihi ise 15.10.2014'dür.

Denetçi yargılamaya esas raporda muayene kabul raporunda malın teslim tarihi 19.11.2014 olarak yer aldığından 35 günlük gecikme cezası üzerinden tazmin hükmü talep etmiş, İlamda ise işe ilişkin faturanın arka kısmında evrak giriş tarihi 28.10.2014 olarak yer aldığından 13 günlük gecikme cezası hesaplanarak tazmin hükmü verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Faturanın şekli" başlıklı 230. maddesinin beşinci bendinde;

"Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıttırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıttırılması halinde alıcının taşınan veya taşıttırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

"Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz."

denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmü doğrultusunda, sorumluların gönderdiği temyiz dilekçesi ekinde yer alan sevk irsaliyesinde fiili sevk tarihinin 14.10.2014 olduğu ve dolayısıyla satın alınan malzemelerin teslim edilmesi gereken tarih olan 15.10.2014'den önce fiili olarak teslim edildiği anlaşılmıştır. Muayene Kabul Komisyonunun muayene raporunu bu tarihten sonra düzenlemesi veya faturanın İdareye malzemeler teslim edildikten sonra ibraz edilmesi malzemelerin geç teslim edildiği anlamına gelmemekte olup sözleşmeye göre belirlenen tarihte malzemeleri teslim eden yüklenici açısından gecikme cezasının uygulanması mümkün değildir.

Bu itibarla, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55. maddesinin yedinci fıkrası uyarınca, yukarıda belirtilen hususların tekrar değerlendirilmesini teminen 148 sayılı İlamın 4. maddesiyle ... TL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün BOZULARAK dosyanın ilgili Dairesine TEVDİİNE, (Üyeler ..., ..., ..., ..., ...?ın aşağıda yazılı karşı oy gerekçesine karşı) oyçokluğuyla 07.03.2018 tarihinde karar verildi.

(Karşı oy gerekçesi

Üyeler ..., ..., ..., ..., ...?ın karşı oy gerekçesi;

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

... Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile ... ve Tic A.Ş. arasında "Dört karışımlı ithal çim tohumu alımı" işi için 30.09.2014 tarihinde sözleşme imzalandığı,

Söz konusu işe ilişkin olarak düzenlenen sözleşmenin 10. maddesinde,

"10.2. İşe başlama tarihi

10.2.1. Sözleşme imzalanmasıyla işe başlanır.

10.3. Teslimat Programı ve teslim tarihi

10.3.1. Sözleşmeden sonra 15 gün içinde malın tamamı teslim edilir." denildiği,

Yine sözleşmenin "Gecikme halinde uygulanacak cezalar ve kesintiler ile sözleşmenin feshi" başlıklı 34. maddesinde;

"34.2. Yüklenicinin, sözleşmeye uygun olarak malı süresinde teslim etmemesi halinde, gecikilen her takvim günü için sözleşme bedelinin %2 (iki) oranında gecikme cezası uygulanır.

34.3. Gecikme cezası, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın yükleniciye yapılacak ödemelerden kesilir. Bu ceza tutarı; ödemelerden ve kesin teminat ile varsa ek kesin

teminatlardan karşılanamaması halinde yükleniciden ayrıca tahsil edilir.” denildiği,

Fatura tarihinin 24.10.2014 olduğu, faturanın genel evraka kayıt tarihinin ise 28.10.2014 olduğu,

Muayene Kabul Komisyonu Raporuna göre malın teslim tarihinin 19.11.2014 olduğu,

Görölmüştür.

Buna göre, işin sözleşmesi 30.09.2014 tarihinde imzalanmış, son teslim tarihi ise 15.10.2014'dür.

Uygulamada ise, sözleşme konusu malzemeler muayene kabul komisyonu raporuna göre 19.11.2014 tarihinde teslim edilmiştir.

Ancak; ödeme emri ve eki belgeler üzerinde yapılan incelemede, işe ilişkin olarak düzenlenen faturanın arka kısmında evrak giriş tarihi olarak 28.10.2014 tarihi yer almaktadır. Buna göre gecikme cezasının hesaplanmasında esas alınması gereken tarih 28.10.2014 tarihidir. Bu durumda 13 günlük gecikme cezası kesilmesi gerekmektedir.

Sorumlular temyiz dilekçesinde özetle, alıma konu malzemelerin teslim tarihinin belirlenmesinde sevk irsaliyesinde yer alan

fiili sevk tarihinin esas alınması gerektiğini ifade etmiş ve dolayısıyla söz konusu malların sözleşme hükümlerine göre zamanında teslim edildiğini iddia etmişlerdir. Buna ilişkin sevk irsaliyeleri de temyiz dilekçesi ekinde gönderilmiştir.

Her ne kadar sorumlularca alıma konu malzemelerin teslim tarihinin belirlenmesinde sevk irsaliyesinde yer alan fiili sevk tarihinin esas alınması gerektiği öne sürülmekte ise de, bu tarihin tespitinde öncelikle dikkate alınması gereken tarih alıma konu malzemelerin fiili olarak belediyeye teslim edildiği tarihtir. Bu da faturanın arka kısmında yer alan evrak giriş tarihidir. Bu sebeple, sorumlularca yapılan savunma yerinde görülmemiştir.

Bu itibarla, sorumlu iddialarının reddedilerek 148 sayılı İlamın 4. maddesiyle ... TL'ye ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün Tasdikine karar verilmesi gerekir.)

Karar verildiği 07.03.2018 tarih ve 44181 sayılı tutanakta yazılı olmakla işbu ilam tanzim kılındı.